

§ 36 För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner följande:

1. Stadsledningskontorets förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 godkänns.
2. Trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 utgår som styrdokument.

Ärendet

Föreligger förvaltningens tjänsteutlåtande, dnr 1.5.1./828-2017.

Skärholmens stadsdelsnämnd har fått en remiss om Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021. I remissen föreslås också att trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016, dnr 307-643/2012, därför utgår som styrdokument.

Stadsdelsförvaltningen anser att kommunstyrelsens förslag till Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 är positivt och bidrar till att vägleda och koordinera arbetet inom trygghet och säkerhetsarbetet mot Vision 2040, ”ett Stockholm för alla”.

Förvaltningen ser positivt på förslaget om ett nytt program för ett tryggare och säkrare Stockholm och föreslår därför att nämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remissen.

Förslag till beslut

Vice ordförande Jan Jönsson (L) anmäler för Liberalerna, Moderaterna och Centerpartiet, ett förslag till beslut enligt bilaga 1.

Beslutsgång

Ordföranden Lorena Delgado (V) yrkar på förvaltningens förslag till beslut. Ordföranden hör att det finns två förslag till beslut, förvaltningens förslag till beslut och Moderaternas, Liberalernas och Centerpartiets förslag enligt bilaga. Ordföranden Lorena Delgado (V) ställer dessa förslag mot varandra och hör bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Särskilt uttalande

Ordföranden Lorena Delgado (V) anmäler för Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet, ett särskilt uttalande enligt bilaga 2.

Reservation

Andreas Lundin (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Arslan Bicen (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Christer Stenberg (M) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Jan Jönsson (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Zazan Sanli (L) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Erik Sihlberg (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget förslag till beslut.

Bilaga 1

Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet som sitt ersätтарыttrande.

Bilaga 2

Särskilt uttalande, Socialdemokraterna, Vänsterpartiet och Miljöpartiet.

Bilaga 1: Förslag till beslut, Moderaterna, Liberalerna och Centerpartiet.

Skärholmens stadsdelsnämnd
2017-11-23

För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stadstrygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Jan Jönsson m fl (L)
Elisabeth Johnson m fl (M)
Erik Sihlberg, ersättare (C)

Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut
2. Att därutöver anföras följande.

Kraftfulla insatser krävs för att en stad av Stockholms storlek ska upplevas som en trygg och säker stad för alla som bor och vistas här. Stockholms stad har ett stort behov av och en förpliktigande skyldighet att värna sina invånare och besökare och att direkt eller indirekt göra det yttersta för att minimera stadens sårbarhet. I Stockholm går många olika intressen samman på nationell, regional och lokal nivå vilket ställer höga krav på styrning, samordning och samverkan vid oönskade händelser, både inom staden och med berörda aktörer på samtliga nivåer. Det gäller att risker och sårbarheter noga analyseras i syfte att bedriva insatser som är förebyggande samt ha bearbetade strukturer för att vidta direkta och konkreta säkerhets- och trygghetsåtgärder då oönskade och oväntade händelser inträffar. Därför är Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram ett mycket viktigt styrdokument som bygger vidare på nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016.

Mycket har dock hänt i staden vad gäller trygghet och säkerhet sedan det nuvarande programmet antogs 2013. Fredagen den 7 april drabbades Stockholm av ett fruktansvärt terroråd där fem personer miste livet och flera skadades. Resultat från Stockholm stads trygghetsmätning 2017 visar att otryggheten bland stockholmarna växer inom i stort sett alla områden. Särskilt i vissa stadsdelar ökar otryggheten, främst i Järvaområdet. Var fjärde person är orolig för att gå ut sent i området eller avstår helt från att gå ut ensam på kvällarna i Spånga-Tensta och Rinkeby-Kista. Oron för att utsättas för våld eller överfall i den offentliga miljön ökar över hela staden. Brottsligheten har förändrats snabbt under de senaste åren. Stockholm och Sverige sticker allt mer ut i statistiken vad gäller skjutningar och våldsbrott. Det är ett underkännande av politiken som förs av den sittande socialdemokratiskt ledda majoriteten som inte tagit stockholmarnas otrygghet på allvar. Det är djupt otillfredsställande att Stockholms stad i dag har ett politiskt styre som inte förmår att agera utan bara klarar av att reagera när det väl är för sent.

Bland det viktigaste som kan göras är att tillskapa ett förstärkt och fördjupat samarbete mellan samhällets olika aktörer. Det kan röra sig om samordnade insatser mellan polis, staden i stort, arbetsförmedling, socialtjänst, civilsamhället, skola, kriminalvård och andra aktörer. Grunden är att staden själv är en viktig aktör. Samordnade kommunala insatser är en förutsättning för fungerande förebyggande åtgärder.

Vi kommer aldrig att acceptera att människor i delar av Stockholm får sin frihet begränsad på grund av otrygghet. Vi vill till 2025 halvera den upplevda otryggheten i de stadsdelar där otryggheten är som störst. På otrygga platser där statens polisåtaganden inte räcker till vill vi genom fler kommunala ordningsvakter med utökade befogenheter och fler trygghetskameror återställa tryggheten.

Vi vill inrätta en central trygghetsjour dit lokala handlare och boende kan vända sig dygnet runt för att tillfälligt öka närvaron av lokala ordningsvakter. Vi vill utveckla stadens trygghetsskapande arbete och i samverkan med civilsamhället,

företag och övriga aktörer genomföra lokal platssamverkan för att utveckla attraktiva och trygga stadsdelar i hela Stockholm. Vi vill också att staden ska vara pådrivande gentemot statsmakterna för att stärka rättsstatens närvaro med polis, åklagare, domstolar och socialtjänst. Nolltolerans mot klotter, skadegörelse och nedskräpning ska gälla.

Det finns delar i trygghets- och säkerhetsprogrammet som behöver förtydligas eller utvecklas för att det ska vara ett väl fungerande styrande verktyg i det förebyggande trygghets- och säkerhetsarbetet. Det gäller framför allt uppföljningen av analyser, åtgärder och resultat. Men även andra delar.

Funktionen informationssäkerhetssamordnare för nämnder och bolag finns med i nuvarande trygghets- och säkerhetsprogram för Stockholms stad 2013-2016 men inte med i det föreslagna trygghets- och säkerhetsprogrammet vilket är en brist.

Relationen mellan fackförvaltningar och stadsdelsförvaltningar behöver tydliggöras ytterligare i delar av programmet. I fokusområde olycksförebyggande föreslås stadsdelsnämnderna få i uppdrag att ansvara för samordning inom det geografiska stadsdelsområdet. Motsvarande förtydligande saknas inom fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete och krisberedskap.

Programmet lyfter fram ett antal risk- och lägesbildrapporter som ska rapporteras av nämnderna till tertialrapport två. Det är inte helt tydligt i programmet hur dessa tre lägesbildsrapporteringar sammanfaller eller skiljer sig åt. Ett förtydligande kring utformning, rapporteringsformer och gränssnitt mellan samtliga lägesbilderna vore önskvärt.

Hot, våld och försök till otillåten påverkan mot offentligt anställda är ett växande problem, och staden är inte förskonad från detta. Stadens anställda har rätt till en säker och trygg arbetsmiljö när de utför sitt arbete i stockholmarnas tjänst. Den personal som blir utsatt har rätt till stöd.

De konkreta aktiviteter som programmet föreslår är av övergripande förebyggande och uppföljande karaktär, såsom riskanalys, utbildningsinsatser och incidentrapportering. De bör kompletteras med krav på att särskilt utsatta nämnder eller

verksamhetsområden har fördjupade handlingsplaner för att stötta personal som utsätts för hot och våld.

Vi lever i en tid där spridning av falsk information sätter offentliga aktörers kommunikationsarbete under starkt tryck. I synnerhet i samband med särskilda händelser finns det makter och aktörer som kan ha ett intresse av att sprida en felaktig bild av vad som händer i staden. Därför borde en förstärkt förmåga till omvärldsbevakning och kriskommunikation ta en större plats i arbetet med att bygga motståndskraft och civilförsvarsförmåga.

Ett säkert och tryggt Stockholm handlar om att skapa en sammanhängande stad. Allt för många bor idag i sina lokala områden utan att besöka eller röra sig utanför den egna stadsdelen. Genom att bygga ihop och förtäta i ytterstaden skapas en sammanhängande stad. En större blandning av boendeformer där fler bostadsrätter byggs i hyresrättstäta stadsdelar är avgörande för att utanförskapsområdena ska växa socialt och ekonomiskt.

För att skapa levande och trygga stadsdelar i hela Stockholm måste staden arbeta lokalt med handlare och boende så att det finns förtroende och framtidstro i områden som är brottsutsatta och upplevs som mycket otrygga. Att skapa levande stadsdelar över hela staden med lokala handlare och en känsla av samhörighet och stolthet. Allt för många lokala handlare och butiker stänger, eller begränsar, idag sina öppettider i centrum så som i Husby, Rinkeby och Tensta. De lokala butiksägarna ger upp. Kriminalitet och företagsklimat behandlas ofta som två separata frågor. Men vetenskapliga studier har pekat på att kriminalitet är en av de faktorer som tydligt påverkar företagandets förutsättningar. Här måste Stockholms stad ta ett krafttag och en tydlig vision för ökad trygghet, inte minst i ytterstaden och Järvaområdet. Alliansen vill därför se en tydlig handlingsplan från Stockholms stad med konkreta insatser och åtagande för att trygga lokala handlares situation, men också skapa förutsättningar för dem att fortsätta etablera sig och verka i lokala centrum.

Vi vill utveckla Stockholm till att bli en trygg och säker stad där människor ska kunna röra sig ute och inte begränsas av att de inte upplever sig säkra.

Bilaga 2: Särskilt uttalande Socialdemokraterna,
Vänsterpartiet och Miljöpartiet

2017-11-23

Lorena Delgado m.fl (V)
Salar Rashid m.fl (S)
Sara Grolander m.fl (Mp)

Angående remissen om För ett tryggare och säkrare Stockholm, Stockholms stads trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021

Särskilt uttalande

Stockholm ska vara en trygg och säker stad för alla. En viktig del i arbetet för ökad trygghet är det nya trygghets- och säkerhetsprogram som stadsledningskontoret har arbetat fram. Vi välkomnar den ambitiösa ansatsen som finns i programmet. Därtill ser vi ett antal frågor som skulle kunna belysas ytterligare i programmet.

Lokala utvecklingsprogram

Inom det lokala utvecklingsprogrammet, LUP, sker såväl långsiktigt som kortsiktigt arbete för att öka tryggheten i stadsdelen i samverkan med andra aktörer. Detta arbetssätt är enormt viktigt för att komma tillrätta med de komplexa samband som orsakar otrygghet. Stadsdelen är samordnande i detta arbete där

facknämnder och bolagsstyrelser har tydliga uppdrag att medverka.

I förslaget till trygghets- och säkerhetsprogram 2018-2021 nämns inte de lokala utvecklingsprogrammen, eller hur stadens olika aktörer ska förhålla sig till dessa i trygghetsarbetet. Istället inskräps en arbetsmodell där varje nämnd och bolag på det lokala planet arbetar inom sina egna ansvarsområden, det övergripande ansvaret för samordning har Kommunstyrelsen. Det framgår inte vem som har ansvar för samordning av det arbetet på stadsdelsnivå. Givet att staden nu arbetar med lokala utvecklingsprogram borde det rimligen vara stadsdelsnämnderna som har detta ansvar, och att facknämnder och bolag har i uppdrag att samverka för att ta fram lägesbild och vidta åtgärder.

Stadens anställda

Stadens anställda är en viktig resurs i det trygghetsskapande arbetet. Att utsättas för hot och våld i tjänsten är tyvärr något som förekommer, därför är det bra att arbetet för att förebygga detta är ett av programmets fokusområden. Men stadens anställda kan också hamna i situationer där de i sin tjänst blir vittne till brott som begås mot andra. Att

utveckla stödet till stadens anställda, även ur aspekter som att underlätta för den som är orolig för att våga vittna, är viktigt ur stadens arbetsgivarperspektiv. Detta skulle kunna tydliggöras i programmet.

Våld i nära relationer

Programmet tar upp våldsbejakande extremism och gängkriminalitet under fokusområdet som handlar om brottsförebyggande arbete. Vi instämmer i att det arbetet är oerhört viktigt, men tycker också att programmet bör beröra frågor som rör annan typ av våld i det offentliga rummet samt våld som utövas i nära relationer och i en hederskontext. Dessa former av våld bidrar också till otrygghet, både på allmän plats och i det egna hemmet – platsen där var och en ska kunna känna sig som allra tryggast.

Funktionshindrades trygghet

Funktionshindrade upplever i större utsträckning otrygghet. Funktionshinderrådet i Skärholmen menar att arbetet för att öka funktionshindrades trygghet bör ingå i programmet. Vi delar rådets mening att arbetet med funktionshindrades trygghet särskilt borde belysas i programmet.

Skydd av personuppgifter

Enligt programmet ska samtliga nämnder och bolag säkerställa att korrekt information finns tillgänglig för behöriga på ett spårbart sätt när den behövs.

I detta stycke hänvisas till offentlighets- och sekretesslagen samt personuppgiftslagen. Vi vill i detta sammanhang framhålla att utgångspunkten för stadens hantering av handlingar finns i offentlighetsprincipen, formulerad i tryckfrihetsförordningens andra kapitel, som innebär att envar har rätt att ta del av allmänna handlingar.

Begränsningarna finns i offentlighets- och sekretesslagen. Idag regleras även hantering av personuppgifter i personuppgiftslagen. Denna ersätts av dock av dataskyddsförordningen i maj 2018. Detta måste framgå i programmet, eftersom det ska gälla fram till 2021.